

DE PANNE (W)OP TOCHT ...

Halverwege staan we nu met het wijkontwikkelingsproject De Panne Centrum. 15 maanden boeiend projectwerk liggen achter ons maar evengoed liggen 15 maanden onbekend terrein voor ons. De eindbestemming van onze projecttocht staat scherp en duidelijk voor ogen: een wijkontwikkelingsplan dat gedragen wordt door bewoners én beleid en een versterkt sociaal weefsel in de oude centrumwijk.

Halverwege is een ideale plek om uit te rusten en de balans op te maken: hoe verliep onze tocht en welke obstakels of struikelblokken kwamen we tegen? Maar ook: hoe ziet het terrein eruit dat voor ons ligt? Makkelijk of moeilijk begaanbaar, vlak of woest, plat of heuvelachtig? Eén ding is alvast duidelijk geworden: naarmate de tocht vordert en meer reisgenoten zich aansluiten, wordt het zoeken naar afstemming des te belangrijker voor een goed tochtverloop.

Schuifelend door De Panne Centrum

In juli 2006 zet het opbouwwerk de eerste verkennende stappen in de centrumwijk van De Panne. Voor we de wijk intrekken met het project, willen we de wijk namelijk in kaart brengen. Cijfergegevens en gesprekken met sleutelfiguren, zoals wijkbewoners en beleidsmedewerkers geven ons een eerste plattegrond van wat leeft in de wijk.

Tijdens onze kennismakingstocht wordt al meteen duidelijk dat de centrumwijk van De Panne een heel eigen karakter heeft. Wat meest opvalt in De Panne Centrum is de bonte mix van bewoners: 'echte' Pannenaars en inwijkelingen, Nederlandstaligen en Frans- of anderstaligen, veel ouderen en een handvol jongere gezinnen, vaste bewoners, toeristen en handelaars.

We botsen onderweg ook op een eerste 'struikelblok': de wijkafbakening zoals in het project voorgesteld strookt niet met het aanvoelen van de wijkbewoners. Een kwestie die we in de toekomst samen met bewoners zullen moeten aanpakken.

Voet aan wal

Dankzij de verkenningstocht, stappen we in het najaar van 2006 met meer trefzekerheid door de wijk: de wijk is geen onbekend terrein meer. Het wordt dan ook tijd om met het project voet aan wal te zetten: de wijkbewoners moeten op de hoogte worden gebracht van hetgeen op til is in hun wijk. Bovendien willen we zoveel mogelijk wijkbewoners mobiliseren en betrekken op het projectgebeuren. Bewonersbetrokkenheid is immers een centraal begrip in het wijkontwikkelingsproces.

We hopen de projecttocht dan ook verder te kunnen zetten in het gezelschap van een grote groep rasechte buurtbewoners: zij zijn immers de ervaringsdeskundigen, zij kennen de wijk als hun broekzak. Willen we een wijkontwikkelingsplan gedragen door bewoners, dan moeten we dus eerst en vooral hun kijk op de wijk inblikken. Dat zullen we doen aan de hand van een bewonersonderzoek.

Het mobiliseren werpt na een tijdje zijn vruchten af. Een 50-tal bewoners tekenen in om verder mee te stappen en mee te werken aan het bewonersonderzoek.

Op onze mobilisatietocht botsen we eveneens op obstakels. De Frans- en anderstalige bewoners zijn heel moeilijk bereikbaar. De kwestie ligt gevoelig want De Panne is een Vlaamse

gemeente en we kunnen niet zomaar folders over het project verspreiden in andere talen dan het Nederlands. Uit gesprekken met wijkbewoners kunnen we afleiden dat we dit struikelblok best met fluwelen handschoenen aanpakken.

Een stevig tempo

De bewoners die intekenden voor het bewonersonderzoek vulden elk een vragenlijst in over verschillende aspecten van het wijkleven (verkeer, woonomgeving, sociaal leven,). Op die manier krijgen we de visie van verschillende wijkbewoners en dat levert heel wat uiteenlopende informatie op. Niet alle 50 bewoners hebben immers dezelfde bestemming voor hun wijk voor ogen. Om echter samen de tocht te kunnen verder zetten, moeten de neuzen wel in dezelfde richting staan.

Hier start pas echt de zoektocht naar afstemming. Tijdens twee groepsbijeenkomsten zetten we de bevrraagde bewoners samen aan tafel om de resultaten van de bevraging te bespreken en verder uit te diepen. De bewoners moeten nu gezamenlijk de koers bepalen die ze met hun wijk uit willen. Die koers schrijven we uit in een doelstellingenrapport waarin staat welke concrete acties tot verbetering van de wijkbewoners voor ogen hebben.

Nu bewoners samen aan hetzelfde zeil trekken, vinden we ruimte om de wijkbewoners ook via een andere manier (een bewonersgroep) te betrekken. In april komen we voor de eerste keer samen met een 15-tal enthousiastelingen. Twee maanden later organiseert de bewonersgroep al een eerste initiatief: een eenvoudige buurtdrink voor alle buurtbewoners. Zo hopen we het sociale leven in de wijk een duw in de rug te geven. De buurtdrink is een schot in de roos: meer dan 120 wijkbewoners komen het glas heffen op hun wijk.

Met de bewonersgroep pakken we ook de struikelblokken van de afgelegde tocht aan: hoe kunnen we zoeken naar een wijkafbakening die overeenkomt met het wijkgevoel? En hoe kunnen we ook de Franstalige bewoners betrekken in het wijkproject?

Ook dit wordt een kwestie van afstemmen...

Gezamenlijk koers bepalen

Het terrein dat achter ons ligt, is overzichtelijk. We kennen de weg op ons duimpje: we weten wat bewoners willen en weten waar de moeilijke kwesties schuilgaan.

Nu ligt voor ons een nieuwe uitdaging, nieuw onbekend terrein dat zich niet langer in de bekende kring van wijkbewoners afspeelt: de afstemming tussen bewoners en beleid.

Nu we samen met bewoners de richting bepaald hebben waarin ze de wijk willen zien groeien, wordt het tijd de stap te zetten naar het beleid van De Panne, onze nieuwe reisgenoten. De eindbestemming is nog steeds: een wijkontwikkelingsplan gedragen door bewoners én beleid.

De reisgroep ziet er nu anders uit: de groep is groter en er zijn verschillende belangen in het geding. Het zal dan ook een uitdaging worden om beleid en bewoners gezamenlijk een koers voor de wijk te laten bepalen. Die koersbepaling zal gebeuren in werkgroepen van beleid, bewoners en andere betrokken actoren. In deze werkgroepen zal het doelstellingenrapport dat bewoners samen opstelden bestudeerd worden en stap voor stap omgezet in een concreet en realistisch WOP.

Dit stuk tocht belooft op zijn minst even boeiend en misschien zelfs avontuurlijker te worden dan de weg die we tot nog toe bewandelden.

WERKEN AAN EEN WOP

Het project in De Panne is niet het enige project van Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen dat zijn pijlen richt op het opmaken van een WijkOntwikkelingsPlan. Eerder is al een WOP opgesteld voor de 'Wijk achter de kerk' in Izegem. En tegelijkertijd met het wijkproject in De Panne is Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen in een tweede wijk in Izegem opnieuw een WOP aan het smeden.

Het doel van wijkontwikkeling en van een WOP is uiteindelijk de leefbaarheid in een wijk te verhogen door een communicatieproces tussen bewoners, beleid, diensten en organisaties uit te bouwen.

Sleutelementen van wijkontwikkeling zijn:

- **samenwerking** tussen bewoners, beleid, diensten en betrokken actoren. Gedeelde verantwoordelijkheid staat hierbij centraal.
- **Bewonersparticipatie**: bewoners worden betrokken als waardige partners en worden als eerste uitgenodigd om hun kijk op de toekomst van de wijk te formuleren. Bewoners krijgen het eerste woord en van daaruit wordt stelselmatig een plan opgebouwd in dialoog met het bestuur.
- **Netwerkvorming**: om zaken te realiseren, komt het erop aan de krachten te bundelen en samen met alle actoren aan een gemeenschappelijk doel te werken. Daarom is het belangrijk netwerken te vormen, zowel tussen bewoners onderling als tussen de verschillende spelers op het WOP-veld: diensten, organisaties en buurtbewoners.

Lieselot Vandenbussche T. 050 39 37 71
lieselot.vandenbussche@samenlevingsopbouw.be